

Cesar Karel je obiskal južnotiroško fronto in je osebno odlikoval in navduševal vojake v strelskih jarkih.

V Libiji so bili Lahi od tamošnjih vstašev spet občutno tepeni.

Naši uspehi pri Gorici

Tekom enega tedna so naši pri Gorici izrgali sovražniku dva strelska jarka. Dne 18. januarja so uspešno in nenadoma vzhodno od Gorice napadli Italijane, jim odvzeli jarek in čez 120 mož. Dne 21. januarja pa smo se polastili zopet drugega jarka pred Gorico in smo vjeli 3 častnike in 134 mož. Uplenili smo tudi 3 strojne puške.

Cesar in cesarica v Tirolah.

Cesar Karel je dne 15. januarja dospel v glavni stan maršala nadvojvode Evgena. Ogledal si je več delov južnotiroškega bojišča ter je ob tej priliki nadziral tudi cesarjevičev polk št. 17. Cesar je izročil nadvojvodi Evgenu visoko odlikovanje: veliki križec vojaškega reda Marije Terezije. Na prošnjo nadvojvode Evgena si je cesar tudi sam pripel enak red. Dne 18. t. m. je dospel v Inomost tudi cesarica Cita, kjer se je sestala s cesarjem. Obiskala je vojaške bolnišnice, kjer sta s cesarjem tolažila in obdarovala uboge ranjence. Poklonila sta se tudi spomeniku tirolskih junakov iz leta 1809 na gori Isel. Ljudstvo je vladarsko dvojico viharno pozdravljalo.

Kdo bo imel boljše rezerve?

Italijanski general Porro je izjavil, da bode v prihodnji ofenzivi, za katero se Italija pripravlja z veliko razsežnostjo, zmagal tisti, ki bo imel boljše rezerve.

V sneženih hodnikih.

(Piše Franc Bečan, telefonist na italijanski fronti.)

Naša gora je podobna velikanskemu mravljišču. Kakor hodijo mravlje po hodnikih, tako hodijo tu naši vojniki pod debelim snegom v sneženih predorih, ki vodijo od enega bivališča do drugega. Predori so na mnogih krajih nad dva metra visoki in eden meter široki. V dolgih predorih je temno, da se mora tudi podnevi rabiti luč. V njih je toplo, čeravno tuli in brije nad predori snežena burja. Mnogo truda je stal predor na poljsko stražo, ki vodi do mojega novega bivališča. Ko sem na Vseh Svetnikov dan obiskal tukaj svojega tovariša Roberta, si pač nisem mislil, da bom v najhujšem času, ko se imamo boriti proti dvema sovražnikoma, dobil njegovo službo. Takrat se ni bilo dosti snega, sedaj pa ga je na 5 do 6 metrov. V tem času, ko je na mnogih mestih nevarnost pred sneženimi plazovi in ko brije strašanska burja, pač smem reči, da je sneg hujši sovražnik kot Italijan.

Pošiljamo vsem znancem iz sneženega mravljišča, kakor tudi od cele poljske straže, nebrojne pozdrave: Telefonist Fr. Bečan iz Konjice; podlovec J. Kocmut od Sv. Antona v Slov. gor.; patroljni vodja Godec Anton iz Rač; lovec Štraki Anton od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Jerneje Valentin iz Galicije Celju; Novak Peter iz Sp. Polskave; Ačko Anton iz Slov. Bistrice; Vivod Anton iz Oplotnice; Kovač Vid od Sv. Vida pri Planini; Črešnik Jožef od Sv. Marka pri Ptuj, Kolarič Alojzij od Sv. Marjete pri Ptuj in Kragelj Franc od Sv. Lucije na Primorskem.

Italijani na francoski fronti.

Iz Rima je dne 23. januarja odpotovala posebna vojaška komisija na francosko bojišče, da prouči način francoskega bojevanja zoper Nemce.

Italijanski poraz v Libiji.

V Libiji v Afriki in sicer ne daleč od tripolitske meje, je vodja tamošnjih vstašev, Sulejman el Baruni, zbral čez 5000 mož proti Italijanom. Dne 16. in 17. januarja je pri mestu Zuara prišlo do večje bitke. Italijanski general Latini sicer poroča, da je vstaše premagal, a da se je končno s svojimi četami umaknil v Tripolis. — Sovražnika premagati in se obenem umakniti pred njim, to je lepa zmaga, ki jo razumejo samo Lahi.

Francosko bojišče

Na celi fronti se vršijo le boji poizvedovalnih čet. Na obeh straneh se pripravljajo na veliko četverospozumovo ofenzivo, ki bo baje izbruhnila še pred snemladjo. Angleži spravljajo sveže čete na črto od morja do Somme. Francozi pa se pomikajo bolj proti vzhodu, da na primernem mestu odločilno napadejo nemško armado. Francozi se tudi ob švicarski meji vedno bolj ojačujejo.

Na morju so Nemci pričeli s poostrenim bojem zoper sovražne in nepristranske ladje, ki vozijo gradivo za naše sovražnike.

Najhujše bo na zahodu.

Nemški vojaški strokovnjaki so mnenja, da se bo najhujša sovražna ofenziva razvila na francoskem bojišču. Vsa znamenja namreč kažejo, da bodo Francozi in Angleži opustili boj za posamezne postojanke ter se bodo račevali z ogromno silo na celo fronto. To bo velikanska bitka splošnega uničevanja. Več tisoč topov bo od Svice do morja bruhalo ogenj na nemške postojanke.

Vojna posvetovanja v Londonu.

V Londonu so se te dni pričela velika posvetovanja četverospozumovih generalov, admiralov in ministrov. Glavno besedo na teh posvetovanjih imajo četverospozumovi admirali, ki preračunajo vprašanje o uspešnem bojevanju na morju, o sredstvih za ojačenje vojnih mornaric četverospozumovih držav. Anglija bo baje rekvirirala 80% angleškega trgovskega brodovja, da tako ojači svoje vojno in prevozno brodovje. Enako mislita napraviti tudi Italija in Francija. Našim sovražnikom zelo pomanjkuje žita in premoga.

Drzna nemška ladja.

Na Atlantskem oceanu, t. j. na velikem morju med Evropo in Ameriko, se je po Novem letu pojavila drzna nemška ladja, ki se popolnoma nepričakovano pojavi sedaj tu, sedaj tam in ustavlja angleške, francoske, italijanske in druge sovražne ali nepristranske parnike, ki prevažajo blago in vojno gradivo za naše sovražnike. Ako se pozvana ladja takoj ne ustavi, jo Nemci potopijo, ako pa se ustavi, mora moštvo ladjo zapustiti in sovražni parnik z blagom vred tirajo potem mimo Anglije v kako nemško pristanišče. Tako so Nemci pred tednom privedli v nemško pristanišče velikanski angleški parnik „Jarrowsdale“, ki je vozil iz Amerike za Angleže 6000 ton pšenice, 2000 ton moka in 1900 konj. Na ladji je bilo še obilo drugega dragocenega volnega gradiva. Angleško mornariško ministrstvo je razpisalo veliko nagrado za mornarice, katerim bi se posrečilo to ladjovilkovo poloviti. Skrivnostna nemška ladja je baje oklepljena kot trgovska ladja in ima za močnimi oklopnimi ploščami skritih precej topov. Ladjo seveda večkrat prebarva in spremeni dimnike ter jambore, da je sovražniki tako hitro ne spoznajo.

Macedonsko bojišče.

Južnovzhodno od Ohridskega jezera so avstro-ogrške čete te dni odbile večji napad črnih francoskih čet. Manjši boji so tudi ob Črni, Strumi in ob Egejskem morju.

Italijani ne morejo proti Bitolju.

V južni Albaniji so se, kakor poroča francoski list „Petit Parisien“, pojavile močne albanske vstaške (komitaške) čete, ki ogrožajo pošiljanje italijanskih čet preko Santi Kvarante (južnoalbansko mestec) v Bitolj.

Tedenske novice.

2000 novih naročnikov. Od 1. do 24. januarja se je za „Slov. Gospodarja“ oglasilo že 2000 novih naročnikov. Iz nekaterih župnij smo jih dobili po 20 do 60. Hvala vsem, ki se trudijo za razširjenje našega lista! Pričakujemo, da se bodo oglasile tudi vse druge župnije. Vabimo in prosimo vse, ki čutijo z nami, da spravijo naš list v sleherno slovensko hišo. Če posameznik ne more sam pretrpeti naročnine, naj stopita dva skupaj. Nabiratejem novih naročnikov pošljemo, ako nam n. znanijo svoj naslov, čestne položice za pošiljanje naročnine.

† **Zupnik Jakob Kosar.** V soboto, dne 20. januarja, zvečer je po kratki bolezni umrl č. g. Jakob Kosar, zupnik v Žičah pri Konjicah. Rajni je bil rojen dne 14. julija 1870 v Negovi. V duhovnika je bil posvečen dne 25. julija 1893. Služboval je kot kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni, v Starem trgu, v Smartnu pri Saleku, Slivnici pri Mariboru. Zupnik v Žičah je postal dne 26. novembra 1903. Pogreb je bil v torek, dne 23. januarja, v Žičah. S Kosarjem izgubi slovenska duhovščina na Stajerskem blagega in vzornega tovariša. V cerkvi in izven cerkve je bil rajni Kosar neumorno delaven za ideale katoliške cerkve. Ni se ustrašil nobenega dela, nobenega boja. Tudi svojemu slovenskemu narodu ni samo z besedo, ampak tudi z dejanjem kazal svoje zvestobe. Neustrašeno je branil njegove pravice, požrtvovalno se je trudil za njegovo blaginjo. Hvale ni iskal, ampak kakor vsak plemenit mož je bil dovolj poplačen z zavestjo, da je storil svolo dolžnost in da le Bog

poplačuje pravično vse, kar je kdo dobrega storil. Sedaj si je šel dobri g. Jakob Kosar po svoje plačilo k Sodniku! Naj mu bo bogat plačnik! Pekoj njegovi duši!

Duhovniške vesti. Instalacija novega nadzupnika v Vučini, vic. g. Šefana Pirc, se bo vršila dne 1. februarja v Mariboru — Č. g. Konrad Šesko, provizor v Vučini, je imetovan za kaplana istotam.

G. stud. ing. Emil Pirkmaier, tačas poročnik pri nekem lipovskem poku je bil zaradi posebne krabrosti pred so razpisom že drugokrat in sicer sedaj s „Slovenskim gospodarjem“ odlikovan.

Cesarčina komornik. Cesar je imenoval nadporočnika Ferdinanda grofa Attemsa za službujočega komornika pri cesarici Citi.

„Novine“ se širijo. Glasilo ogrskih Slovencev, „Novine“, se zelo širi. V posameznih župnijah je dobil list po 50 do 100 novih naročnikov. Zvonar M. Magdič v Renkoveh je sam pridobil za list 40 novih naročnikov. Naročnina za „Novine“ stane 6 K. Vsi naročniki dobijo k „Novinam“ brezplačno vsak mesec enkrat „Marijin List“ in ob koncu leta koledar Sreca Jezusovega. Naročnina se pošilja na sledeči naslov: Klekl Jožef, vp. plebanoš v Črenčevcih, Čeršold, Zalamegye. Našim rojakom „Novine“ prav toplo priporočamo.

Smrt. V Ljutomeru je umrl dne 19. t. m. po dolgi in mučni bolezni g. Ivan Kranjc, bivši nadučitelj v Cezanjevcih. Zelja, biti v Cezanjevcih pokopan, se mu je izpolnila. Rajni je učiteljeval mnogo let v Cezanjevcih ter je bil umirovljen leta 1887. Zatem je še deloval kot pomožni učitelj pri Sv. Antonu v Slov. gor. ter kot organist pri Sv. Miklavžu. Naj mu bo zemlja lahka! — Iz Nove vas pri Sv. Marku niže Ptuja se nam piše: Na dan sv. Antona, dne 17. t. m., je v Gospodu zaspal tukajšnji posestnik in gostilničar g. Jernej Golob, p. d. Tanajek, 2. njim je Nova vas zgubila moža-poštenjaka, kakor se jih danes še malo najde. Bil je mož stare korenine, krščanskega mišljenja, skrben oče in dober gospodar. Cesarju je dal v polni meri, kar je cesarjevega. Sam je bil vojak, se udeležil zasedenja v Bosni, in kolikokrat je z vidnim veseljem zanimivo — kakor je samo on znal — pripovedoval svoje doživljaje iz vojaškega življenja. S ponosom je več kot enkrat omenjal, da je sedajnemu prevzvišenemu knezoškofu v Mariboru prinesel kot vojaškemu duhovniku v Bosni črno kavo iz neke kavarne. Bil je vedno krepak in vesel do sedajne vojne, a ta je upognila tudi njega. Zgubil je sina Alojzija, krepkega in poštenega mladeniča, ki je bil ranjen meseca avgusta 1914, takoj v prvih bojih v Srbiji in je umrl dne 15. sept. 1914 v bolnišnici v Sarajevu. Njegova smrt ga je hudo potrla. Moral je v vojaške še drug njegov sin Leopold, kateremu je pred štirimi leti izročil gospodarstvo. A konečno je oblekel vojaško suknjo najmlajši sin Jožek, brat pri oo. kapucinih v Celju. Vse to je strlo sicer tako krepkega moža, začel je vidno hirati in po enem mesecu težke bolezni si je šel po zasluženo plačilo v večnost. Bil je veren mož skozinskož. Če je le mogel, je prihital po letu in po zimi skoro vsak dan k sv. maši. 35 let je bil gospodar, čez 35 let naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Ko je bil že težko bolan, je večkrat rekel: „Kadar bom umrl, poročajte v „Gospodarja“, da bodo vedeli vsi moji znanci in prijatelji (in teh je imel veliko, med duhovniki, učitelji in drugimi), da je Tanajek umrl.“ Kako je bil priljubljen, je pokazal njegov pogreb. Kljub skrajno slabemu vremenu ga je spremljala obilna množica k večnemu počitku. Zadnja čast mu je skazalo tudi domače cenjeno učitelstvo markovske Sole, ki se je udeležilo polnoštevilno pogreba. Naj v miru počiva, blagi mož, poštenjak! On je umrl in ni ga več med nami; pa vsem, ki smo ga poznali, nam ostanejo o njem najlepši spomini!

Prebiranje 18letnih. Vlada je odredila prebiranje 18letnih (v letu 1899 rojenih) in sicer za čas od 8. do 22. febr. t. l. 18letni mladeniči se morajo do dne 31. januarja t. l. zglasiti pri obč. uradu.

Dopusti do 15. februarja. Armadno vodstvo je odredilo, da se sme vojaškemu moštvo, ako službene razmere dopuščajo, dovoliti dopust do 15. februarja; da morejo izvrševati svoje delo kot kmetovalci ali obrtniki. Dopust pa lahko dobi le tako moštvo, ki dokaže, da se lahko samo preživi. Moštvo (poddesetniki se računajo med moštvo), ki dobi dopust, se dnevnina (plača) ne izplača, pač pa se vsakemu možu pusti tisti znesek, ki ga je dobil ob zadnjem plačnem dnevu za naprej. Podčastniki pa imajo pravico do popolne vojaške plače in odškodnine za kruh tudi za čas dopusta. Vožnjo po železnici plača vojaški erar. Ti dopusti se pri bodočih spomladnih delovnih dopustih ne bodo vračunali. Za dopust naj prosijo moštvo naravnost pri raportu pri svojem poveljstvu, ako pa pošljejo svojci pisano prošnjo, je najbolje, da jo pošljejo potrjeno od občine dotičnemu možu, ki jo predloži pri raportu svojemu poveljniku. Občine naj potrdijo ne samo potrebo dopusta, ampak tudi možnost, da se dotični med dopustom sam lahko vzdržuje.

Vojaška oprostitev. Vojno ministrstvo je izdalo na vojaška povelstva odlok, po katerem smejo okrajna glavarstva črnovojniki, ki prošijo za oprostitev črnovojniške službe, izdati dovoljenje, da smejo 6 tednov v svoji civilni službi čakati rešitve vlozene prošnje. Enako dovoljenje smejo tozadevna politična oblastva dati tudi tistim črnovojniki, ki so oproščeni samo do gotovega roka, a so vložili prošnjo za nadaljno oprostitev. V posebnih, uvaževanja vrednih slučajih smejo politična oblastva dati taka dovoljenja še za nadaljne 4 tedne. Ako v tem roku od vojaške oblasti ne pride nobene rešitve, mora dobiti takoj odrediti k vojakom. Prošnje za gorej označeno ponovno oprostitev pa se ne smejo vlagati še te tlik pred poteklim rokom prve oprostitev, ampak vedno pravočasno. Političnim oblastim se je naročilo, da se pri podelitvi začasnih oprostitev posebno ozirajo na važnejša kmetijska podjetja.

Hud mraz. V zahodni Rusiji, na Poljskem in v Vzhodni Prusiji je preteklo sredo nenadoma nastopil hud mraz. Iz mesta Kovno in Mitava se poroča, da je znašal mraz do 22 stopinj. Valovi mrazu so valijo polagoma proti Srednji Evropi, tako pravijo zvezdoznanci. — Prerokovanje zvezdoznancev se že izpolnjuje: Te dni je po dosedanjem milejšem, deževno-snežnem vremenu nenadoma nastal precej oster mraz.

Se nekaj zaradi vina. Vprašanje: V 3. številu z dne 18. januarja čitam o priglasi v vna za naklado. Ker pa nas je v tukajšnji okolici več posestnikov, kateri imamo na Hrvaškem svoje vinograde in tudi tam davek plačujemo, in ker imam podpisani tudi na Hrvaškem svojo klet in tam vino shranjeno in le za domačo rabo pripeljem slabšega vina na svoj dom na Štajersko, prodam tudi večinoma na Hrvaško, kaj in kako je torej s takšnimi priglasi vami? — Odgovor: Treba vam je priglasi v le ono vino, ki ga za domačo rabo pripeljete na svoj dom. Samo na to vino se bo vam naložila naklada. Vina, ki ga imate na Hrvaškem, ga tam spijete ali prodate, vam ni potreba naznaniti.

Oddaja brejih in molznih krav. Iz Dramelj se nam piše: Prosim, blagovolite nam pojasniti naslednja vprašanja: 1. Nakupovalec živine jemlje kmetom breje krave in jih potem prodaja drugim, oziroma zamenja. Ali ima nakupovalec pravico odvzeti breje krave in po kakšni ceni? — 2. Ali ima nakupovalec pravico odvzeti malemu posestniku kravo, akoravno nima vpreči druga kakor dve kravi in nima sploh nobene druge živine? Sosed ima pri njem v najemu hlev in v njem vso svojo živino, namreč kravo in telico, stare 1½ leta. Krava redi z mlekom osem ljudi. Prosim, ali ima nakupovalec pravico, kateremu teh dveh posestnikov kravo odvzeti? — 3. Oče moj je posestnik. Jaz imam tudi malo posestvo in nimam svojega hleva. Imam pa živino v očetovem hlevu. Ali ima nakupovalec pravico mi odvzeti kaj živine, dasi ravno nimava drugega kot vsak par krav, oziroma telico? — Odgovor: Brejih krav in telic ter tudi krav-mlekarice se na noben način ne sme odvzemati. Nakupovalec pa še celo ne sme barantati po svoje z brejimi kravami in jih drugemu prodajati ali zamenjati. Če je še čas, pritožite se ekspresno na nakupovalno komisijo v Gradcu, Franzensplatz števil. 2, sicer pa telegrafično. Cena za breje krave je 3 K 20 v do 3 K 50 v za 1 kg žive teže. — Glede drugega vprašanja pa je tako: Ako so vse krave obeh posestnikov dobre mlekarice in oba posestnika rabita mleko za prehrano družine, jih nakupovalec ne sme odvzeti; glede telic in krav, ki dajejo le malo mleka, je seveda drugače in se jih mora oddati. — Ravnotako je glede tretjega vprašanja. Živina je sicer lastnina dveh posameznih posestnikov, vendar ako niso krave breje in niso mlekarice, se jih mora oddati. Če vam pa hoče nakupovalec odvzeti breje krave in telice ali neobhodno potrebne krave-mlekarice, se pa pritožite takoj na gorej omenjeno komisijo.

Oddaja loja. Vlada je odredila, da morajo mesarji in vsi, ki pridelujejo loj, istega oddati določene trgovcem, ki ga potem pošljejo osrednji družbi za olje in mast na Dunaj. Marsikje so mesarji prej prodajali loj delavcem, železničarjem in drugim ljudem kot zaščimbo za jedila. Sedaj pa tega ne bodo smeli več. Kakor izvemo, se je poslalo na mariborsko okrajno glavarstvo celo vrsto prošenj, da se naj dovoli, da bi smeli mesarji tudi v bodoče loj prodajati revnejšemu ljudstvu kot neobhodno potrebni živež. Na merodajnem mestu smo izvedeli, da se je prehranjevalni urad mariborskega okrajnega glavarstva obrnil s posebno vlogo do cesarske namestnije, naj se prodaja loja revnejšim slojem tudi v bodoče dovoli. Ko pride odgovor, bomo poročali.

Oddaja speha in masti. Vprašajo nas: Ko sem pred dnevi prinesel dva kilograma zdravega speha k trgovcu, ki ga zbira za oblast, mi ga je plačal ne po 7 K 80 v, ampak samo po 5 K 1 kg. Vse moje sklicevanje na objavljene najvišje cene ni nič pomagalo. Torej vprašam: Ali je tako postopanje trgovčeve pravilno? Imam priče, da je bil speh lep in zdrav. Kaj naj storim? — Odgovor:

Najnovejša poročila

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 24. januarja.

Vzhodno bojišče.

Armadna fronta generala-feldmaršala pl. Mackensena: Severni breg rokava Sv. Jurija smo zopet izpraznili.

Armadna fronta generalnega polkovnika nadvojvode Jožefa: Razen na nekaterih mestih pomnoženega artilerijskega boja nič bistvenega.

Armadna skupina generala-feldmaršala princa Leopolda bavarskega: Pri avstro-ogrskih bojnih četah nič novega.

Italijansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Južnovzhodno bojišče.

Nobene spremembe.

Vojne kuhinje v Avstriji.

Prepoved pripravljanja jedil v malih gospodinjstvih?

Iz Dunaja se dne 24. januarja uradno poroča: C. kr. urad za ljudsko prehrano je izdal na vse deželne politične oblasti odlok radi ustanovitve vojnih (skupnih) ljudskih kuhinj.

V odloku se glasi med drugim:

Ker postaja položaj na trgu z živili vedno težavnejši in da se živila med prebivalstvo jednako merno porazdelijo, kar bo posebno v slučaju dalje trajajoče vojske potrebno in ker bo treba z živili vedno bolj varčevati, se je c. kr. urad za ljudsko prehrano odločil za ustanovitev ljudskih kuhinj. Na ta način se upa odpraviti različne težave pri razdeljevanju živil in se bo s tem tudi zasiguralo večje varčevanje z živili.

C. kr. urad za ljudsko prehrano se bavi z mislijo, da bi se v slučaju dalje časa trajajoče vojske prepovedalo v manjših zasebnih gospodinjstvih pripravljati jedila. — Nujno potrebno je, da se v mestih in v industrijskih krajih že sedaj izvršijo vse potrebne priprave za organizacijo ljudskih kuhinj. Deželne vlade so dobile navodila za ustanovitev takih kuhinj in morajo tekom 4 tednov na Dunaj o svojih tozadevnih načrtih poročati.

Dostavek uredništva: Mi še sicer nimamo natančnih podatkov o tej novi ljudsko-prehranjevalni uredbi, vendar bo skoro gotovo, kakor je iz gornjega poročila razvidno, ta vladna odredba veljavna pred vsem samo za mesta in industrijske kraje, za kmetijske občine pa ne.

Pomorska bitka

Dne 23. januarja zjutraj je prišlo na morju v bližini Nizozemske do spopada med nemškimi in angleškimi bojnimi ladjami. Med bojem je bil sovražni rušilec uničen. Drugega so opazili nemški letalci, ko se je potapljal. Poškodovan je bil tudi nemški torpedni čoln, ki pa je še privozil v nizozemsko pristanišče Ymuiden. Vsi drugi nemški torpedni čolni so se srečno vrnili.

Skrivnostno premikanje francoskih čet

Iz Curiha v Švici se dne 23. januarja poroča: Po poročilih iz južne Francije se na tamošnjih železnicah vrši že nekaj dni izvanredno živahen promet vojaških vlakov. Javnost ne sme o teh premikanjih skoro nič vedeti. Vse postaje v južnovzhodni Franciji so v času, ko vozijo vojaški vlaki, za civilne potnike zaprte. Tudi vojaki ne smejo s civilisti občevati. V Marzeji in Lyonu spravljajo zadnje dni ogromne vojaške množice na železnico. Pri odhodu vlakov še celo višji častniki ne vedo, kam da so čete namenjene.

Novi podmorski čolni.

V grškem vodovju so se nedavno pojavili novi nemški podmorski čolni, ki se od dosedanjih v maršičem razlikujejo. Novi P-čolni vozijo nad vodo z brzino 46 km na uro, pod vodo pa 28 km.

Oddaja krompirja. Kmetje se pritožujejo, da politične oblasti ponekod predpisujejo za oddajo krompirja posameznim posestnikom toliko, da jim bo spomladi semenskega krompirja zelo, zelo primanjkovalo. Mnogi si ne vedo pomagati. Da imajo mir pred vednimi grožnjami z globami, raje oddajo, kar se od njih zahteva. Ker mnogi niso na jasnem, kako je z oddajo krompirja, povdarjamo, da je bivši predsednik avstrijskega prehranjevalnega urada, Kokstein, izjavil odposlanstvu nemško-češke agrarne stranke, da je dal na politične deželne oblasti navodilo, da se mora posestnikom na vsak način pustiti dovolj semenskega krompirja. Ako torej oblast od koga zahteva, da mora oddati tudi kaj semenskega krompirja, naj dotični brzojavno prosi c. kr. prehranjevalni urad na Dunaju za posredovanje, da se zasega semenskega krompirja prekliče.

Ce se preveč žita odvzame. Iz Zagorja v breziškem okrajnem glavarstvu se nam piše: „Vprašam Vas, kaj mi je storiti. Imam za preživljati devet oseb, pa se mi je pustilo samo za šest oseb živeža. Prosim za odgovor v „Slovenskem Gospodarju.“ — Odgovor: Pojdite najprvo k občinskemu uradu in zahtevajte, da se Vaša zadeva z Vašo pritožbo vredne na zapisnik, katerega naj župan pošlje okrajnemu glavarstvu. Obenem pa še Vi sami tudi sestavite pritožbo in jo pošljite glavarstvu.

Rekviriranje na Ogrskem. „Novine“ poročajo: Ves živež se vkupsiše. Vlada je odredila, da vsaki mora iz tistoga, kaj više ma, naj je mleko, smetana, mast, piščenci ali kajkoli za živež, prepustiti onim, ki stradajo. Pravična odredba, samo ka v naših krajih se zdaj malo takših najde, ki bi odvisi mel. Komaj sebe prežive večina. Ki pa ma, naj iz srca rad da, vsi smo ednoga nebeškoga Oče deca. — Rekviriranje v železniški županiji, čeravno se je vestno opravljalo, ne prineslo toliko, kak je na županijo navrženo bilo. Več vzeti je pa nemogoče ljudem. Ruski delavci so 16 kil krūha dobili na mesec, pa so delo zatoga volo li kar naenkrat gorpovedali. — Živež v železniški županiji. Za železno županijo (Vasmegeye) je veliki podžupan sledeče razdelo živež: na edno osebo spadne graha, leče ali grahščka 1 kila; masti 1 kila, kave 12% dek, cukra edna kila na mesec; krumpišov pride pol kile na človeka vsaki den.

Uredba trgovine z jajci v mariborskem okrajnem glavarstvu. Prehranjevalni urad okrajnega glavarstva v Mariboru je znova uredil kupčevanje z jajci. Glavna določila te uredbe so: Nakupovati smejo jajca v trgovske svrhe samo osebe, ki dobiče od glavarstva nakupovalno poverilnico. Tudi podnakupovalci (nabiralci) jaje morajo imeti uradno dovoljenje. Izvoz jaje iz mariborskega političnega okraja je prepovedan. Promet v okraju samem pa je v toliko prost, da si sme vsak za lastno potrebo nakupiti jaje v katerikoli občini. Kdor hoče jajca kam poslati, pa mora prositi na okrajnem glavarstvu za izvozno dovoljenje. Kot cene je okr. glavarstvo določilo pri pridelovalcu 20 vinarjev za komad, podnakupovalci pa dobiče od glavnega nakupovalca A. Himmlerja v Mariboru 22 vin. — Cena za jajca se nam zdi v primeri s cenami drugih, n. pr. industrijskih izdelkov, prenizka, posebno za sedanjo zimsko dobo, ko kokoši nesejo zelo malo jaje.

Razdeljevanje sladkorja. Po vzorcu, kakor se je uredila porazdelitev sladkorja v mariborskem okrajnem glavarstvu, se bo odslej razdelil sladkor, kakor je določila cesarska namestnija, tudi v drugih okrajnih glavarstvih na Štajerskem. Okrajna glavarstva bodo morala sladkor tako razdeliti, da bodo dobili tudi kmetijski trgovci dovolj.

Izplačevanje rekvirirane živine. Od 1. februarja naprej živinonakupovalci graške živalske vnovčevalnice ne bodo več sami izplačevali živine, ampak bo vnovčevalnica živinorejcem zneske nakazala kar po poštni hranilnici.

Cena svinjskim kožam. Mariborski usnarski tovarnarji in prekupci plačujejo sveže svinjske kože sedaj 1 kg po 3.10 K do 3.50 K.

Naknadna oddaja kovinastih predmetov. Domo-bransko ministrstvo je določilo, da se tisti kovinasti predmeti, kateri se iz tega ali drugega vzroka niso še oddali, lahko oddajo po občinah v dveh dneh meseca januarja, ki so označeni na posebnih lepakih.

Bakrena galica. Zveza gospodarskih združenj, ki sprejema o okrajnih zastopov naročila za galico, naznanja, da bo cena galici letos 3 K 30 v za 1 kg. Ministrstvo je na nanilo, da je za Štajersko zasiguralo dovolj galice.

Kontrola brezmesnih dni na kmetih. Iz Gradca se nam iz poslanskih krogov poroča, da so dobli zandarji od politične oblasti naročilo, da naj ob brezmesnih dnevih pri posameznih gospodinjstvih kontrolirajo, ali se ljudje držijo brezmesnih dni ali ne. C. k. namestništvo je zandarmeriji tudi dalo nalog, da smejo ljudje 14 dni po kolinah svobodno uživati drobovino do